N°. 74.

MIDDELBURGSCHE COURANT

Zaturdag — 21 Junij.

Besturen en Administratien.

De STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie ZEELAND;

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat door Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken, naar aanleiding van het gehouden overleg tusschen de Hoofd-Ingenieurs in de Provincien *Zeeland* en *Oost-Vlaanderen*, bij beschikking van den 8 dezer, no. 53, Afdeeling A, is bepaald, dat eene aftapping van het Kanaal van *Neuzen* naar *Gent* zal plaats hebben, gedurende den tijd van *zes weken*, aan te vangen met den 7 Julij eerstkomende en te eindigen den 18 Augustus daaraanvolgende.

Middelburg, den 18 Junij 1851.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
VAN VREDENBURCH.

VERKIEZINGEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad MIDDELBURG;

Gezien Art. 69 van de Wet van 4 Mei 1850 (Staatsblad no. 37);

Brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen, dat Afschriften van de Processen-Verbaal van stem-inlevering en stem-opneming van den 18 en 19 dezer, tot benoeming bij herstemming van een Lid voor de Provinciale Staten, in het Kiesdistrict waarvan Middelburg de Hoofdplaats is, in de Beneden-Zaal van het Raadhuis zijn aangeplakt, en ter Secretarie voor een ieder ter inzage nedergelegd.

Gedaan ten Raadhuize der Stad Middelburg, den 20 Junij 1851.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. M. BECIUS, l. p.
Ter ordonnantie van Hun Ed. Achtbare,
M. F. LANTSHEER.

Binnenlandsche Tijdingen.

MIDDELBURG den 20 Junij.

Bij de opening der stembussen op gisteren is gebleken, dat waren ingeleverd 558 stembriefjes, waarvan 349 voor den heer *Z. Snijder*, en 209 voor den heer *de Jonge van Ellemeet*, zoodat eerstgenoemde bij herstemming verkozen is tot lid der provinciale Staten.

— In de op heden gehouden vergadering van kiesbevoegden zijn als candidaten voor het lidmaatschap der provinciale Staten, in plaats van *jhr. mr. J. van Reigersberg Versluys*, aangenomen de heeren: mr. *P. J. G. van Diggelen* en mr. *A. F. Sifflé*.

— Naar men verneemt zijn, op last des konings, door den heer staatsraad directeur van hoogstdeszelfs kabinet, de tijdelijke ministers voor de zaken der eeredienst aangeschreven, de noodige circulaires uit te vaardigen, ten einde men in de verschillende kerken, bij het houden der godsdienst-oefeningen, in de gebeden indachtig zij aan den gezegenden toestand van H. M. de koningin, en 's hemels bescherming worde afgesmeekt voor hare gelukkige bevalling. Op zondag 29 dezer, zal met het houden dier gebeden een aanvang worden gemaakt.

— Naar men wil, schijnt er thans bij het departement van financien ernstig aan gedacht te worden, tot het eerlang aanbieden aan de Staten-generaal van een wets-ontwerp, in substantie de intrekking bepalende van al de nog binnen ons rijk aanwezige paarden-posterijen. Deze maatregel zal bezuiniging ten gevolge hebben. Het betrokken departement zoude, naar men al verder verneemt, tot voorschreven besluit overgaan, uit hoofde de nog hier en daar bestaande paarden-posterijen, bij het in groot aantal aanwezig zijn van stoombooten, postwagendiensten en meer andere middelen van vervoer, in alle rigtingen en oorden des rijks, derzelver primitief doel hebben verloren.

— Uit *Apeldoorn* wordt van den 16 junij geschreven: „Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden is in den vroegen morgen van heden op het Loo aangekomen. In den loop van den dag zijn aldaar gearriveerd Z. K. H. de prins van Oranje, de prinsen *de Croy* en de prins van *Anholt*. Bij de wedrennen van heden zijn de twee voornaamste prijzen behaald door paarden aan Z. K. H. prins *Hendrik* behoorende; terwijl het door Z. M. den koning, voor heeren officieren, uitgeloofde rijpaard met harnachement is gewonnen door den luit. *van Doorninck*, van het regement dragonders, in garnizoen te 's Hage."

— Het gezelschap tooneellisten van den koninklijken Franschen schouwburg te 's Hage, heeft zich naar het Loo begeven, waar het, in de nieuw ingerigte tooneelzaal van het koninklijk verblijf, eenige voorstellingen zal geven.

— Zr. Ms. schooner DE LANSIER, luit. 1ste klasse *Alvarez*, is den 5 dezer te Lerwick aangekomen, om de haringvloot in die streken en op de Schotsche kust te beschermen. De CYCLOOP lag den 9 nog te Lerwick, om de eerste haring van de vloot over te brengen.

— Maandag ll. is in den Franschen tuin, in de plantage, te Amsterdam, de eerste algemeene vergadering gehouden van de broederschap van kandidaat-notarissen in Nederland.

— Men leest in de *Staats-Courant*:

„Daar er voortdurend door zich noemende Frankfurter en Mainzer bankiers, pogingen aangewend worden, om ook hier te lande aandeelen in vreemde staats-leeningen met loterijen te plaatsen, kan het eene nuttige waarschuwing zijn te vermelden, dat in de Frankfurter dagbladen eene door de criminele regtbank aldaar uitgevaardigde citatie voorkomt tegen eener dier „bankiers", zekeren *Jacob Rindskopf*, die, na van een en hetzelfde aandeel in de Badensche loterijleening van 1845, no. 217, 413, drie gelijkluidende promessen aan drie verschillende personen verkocht, en de op dat nommer gevallen premie van ƒ 50,000, voor zich zelven te hebben geïncasseerd, zich uit de voeten gemaakt heeft, en tot welks aanhouding alle autoriteiten worden uitgenoodigd."

Buitenlandsche Tijdingen.

Engeland. — *Londen 16 junij.* De zitting van het lagerhuis ving heden aan met eene interpellatie des heeren *Disraeli*, omtrent de plannen der regering met betrekking tot het lot van *George Ward*, Engelsch koopman te Caracas, die door de regering van Venezuela willekeurig in hechtenis was genomen. Lord *Palmerston* verklaarde dat dit een van die gevallen was, waarbij de Britsche onderdanen het meest verongelijkt waren, door de verschillende regeringen en mindere autoriteiten van Zuid-Amerika. De heer *Ward* was zonder eenig bewijs van schuld gevangen gezet, en de Britsche regering had niet alleen onmiddelijk zijne invrijheid stelling geëischt, maar tevens eene schadevergoeding van 25 p. st. daags, gedurende zijne gevangenhouding; het regt aan zich houdende, verder zoodanig herstel van eer voor hem te vorderen, als haar billijk zou voorkomen. Daarna verklaarde lord *John Russell*, in antwoord op eene interpellatie des heeren *J. Stewart*, of het de meening der regering was, om de handelingen der commissie, belast met het onderzoek naar den toestand der universiteiten, voorloopig te schorsen, tot dat er een besluit was genomen omtrent de petitie van wege de hoogeschool van Oxfort ingediend, dat het geenszins in de bedoeling der regering lag om dergelijken maatregel te nemen.

Na de behandeling van eenige min belangrijke aangelegenheden en het toestaan van eenige supplementaire credieten, ging de vergadering uiteen.

— Het geheele bedrag der ontvangsten voor toegangkaarten in het gebouw der groote tentoonstelling was tot eergisteren ingesloten 225,605 p. st. Heden was de toevloed van bezoekers weder ongemeen groot; ten twee ure was het aantal reeds tot 52,216 geklommen.

— Eergisteren stortte in Whitechapel alhier een afgekeurd huis in, terwijl de werklieden met het afbreken daarvan bezig waren. Een dier werklieden werd zwaar gekwetst, en twee kinderen, die juist daar voorbij gingen, zijn onder de vallende balken en planken bedolven en omgekomen.

— *Londen 17 junij.* Gisteren avond was de omtrek van het gebouw der tentoonstelling het tooneel eener dramatische scène, door de duizende toeschouwers aldaar verzameld gedurende eenige oogenblikken met de meeste belangstelling gadegeslagen. De heer *Graham* en zijn schoonzoon, twee beroemde luchtreizigers, waren uit de tuinen van Kensington in eene luchtballon opgestegen. Nadat zij ongeveer twintig voeten hoog waren, daalde de ballon plotseling op eene heining neder, waardoor er eene belangrijke opening in kwam. Te vergeefs wierpen zij het anker uit, de ballon werd ginds en derwaarts geslingerd in de rigting van het gebouw der tentoonstelling.

Gedurende eenige seconden bleven de luchtreizigers boven het dak van het gebouw zweven, waartegen nu en dan het anker aansloeg. Nadat de ballon een der vlaggen op het gebouw staande had medegesleept, werd zij eindelijk vastgeklemd tusschen twee schoorsteenen op een der huizen van Darlington-street, terwijl de heer *Graham* en zijne vrouw, door dien laatsten schok uit het schuitje geworpen, buiten kennis op het dak nedervielen. Ofschoon vele kwetsuren bekomen hebbende, verkeeren zij niet in levensgevaar. De schade door de ballon aan verschillende woningen toegebragt wordt op 1000 p. st. begroot.

Duitschland. — *Weenen 15 junij.* Naar men verneemt zal de rijksraad zich binnen kort met de questie omtrent het bijeenroepen der landdagen bezig gehouden. Deze bijeenroeping wordt tegen de maand october te gemoet gezien.

— De wet omtrent het verkeer langs de spoorwegen is door den keizer goedgekeurd.

— De nieuwe financiele maatregelen zullen dezer dagen worden bekend gemaakt.

— De graaf en gravin *de Chambord* zijn van Frohsdorf te dezer stede aangekomen.

— Het berigt, als zoude het ministerie van koophandel in twee deelen worden gesplitst, wordt door het *Neuigk. Bur.* tegengesproken.

— Een luitenant van de kurassiers te Weenen heeft dezer dagen eene proeve van ongemeene bedrevenheid in het zwemmen gegeven, welke bijna aan het fabelachtige schijnt te grenzen, daar hij eene uitgestrektheid van elf mijlen, van den Donau-stroom tusschen Weenen en Presburg zwemmende heeft afgelegd, zonder daarbij [illegible] aan den oever te rusten, bij [illegible] zich niet liet afschrikken door den dood van [illegible] der bezetting van Presburg, die weinige dagen vroeger, ofschoon zij goede zwemmers waren, in de golven van den Donau hun graf vonden.

— *Berlijn 16 junij.* De terugkeer van den prins *von Metternich* naar Duitschland, houdt hier de algemeene aandacht levendig gaande. Sommigen beweren, dat de grijze staatsman voortaan de ziel eener conservative Oostenrijksche oppositie zijn zal. Deze vergissen zich echter, daar van goederhand het tegendeel verzekerd wordt; zelfs zouden hem alleen de wenschen van hooger hand kunnen overhalen, om de gewigtige positie weder in te nemen, die hij vroeger bekleedde. Men zegt dat de prins *von Metternich*, wegens verschil van staatkundige meeningen, vijandig jegens den Prins *von Schwarzenberg* gezind is. Ook dit is onjuist, daar sedert geruimen tijd eene drukke briefwisseling tusschen beiden plaats heeft en de prins *von Metternich*, sedert den aanvang der conferentien te Dresden, in het geheel niet vreemd gebleven is aan de handelingen van het Oostenrijksche kabinet. Zijn tegenwoordig verblijf op het slot Johannisberg heeft alleen in zooverre eene staatkundige beteekenis, dat de nabijheid van Frankfort hem in de gelegenheid stelt door raadgevingen op den loop der zaken invloed uit te oefenen.

— Dr. *Gutzlaff* heeft door eene gedrukte, van Hongkong gedagteekende circulaire, verklaard, dat hij zich aan het zendingswerk onttrok.

Frankfort 16 junij. De bladen deelen thans de redevoeringen mede, welke bij het sluiten der conferentien te Dresden, door de Oostenrijksche en Pruissische minister-presidenten, zijn uitgesproken. De heer *von Manteuffel* zeide o. a. het volgende: „Al moge ook over het resultaat onzer conferentien menig ongunstig oordeel worden geveld, al moge ook een deel der drukpers, even als tijdens de beraadslagingen het geval is geweest, ook thans bij de sluiting woorden van achterdocht doen hooren; dit alles zal in niets mijne overtuiging ontzenuwen, dat deze onderhandelingen een zeer gewigtigen, misschien noodzakelijken schakel uitmaken in de keten der ontwikkeling, waardoor Duitschland, uit de rampen der laatstverloopen jaren, tot eenen geordenden toestand moet worden teruggebragt."

Italie. — De jongste berigten uit *Rome* melden het vonnis tegen de schuldigen aan een aanslag tegen de Fransche patrouille, op den 4 mei. Volgens de laatste berigten, waren bereids zes personen ter dood veroordeeld en zes twee werkelijk ter dood gebragt. Verscheidene anderen waren tot levenslangen dwangarbeid veroordeeld, anderen vrijgesproken.

— Bij een besluit van den kardinaal pro-secretaris van staat, van 2 junij, is het reglement voor de procedure in administrative zaken afgekondigd. Hiermede zijn de organieke wetten over de ministerien, het provinciale- en gemeentebestuur voltooid.

Spanje. — *Madrid 11 junij.* De senaat heeft het wetsontwerp, betreffende de ligting van 35,000 man, aangenomen.

— Gisteren was in de kamer van afgevaardigden de parlementaire strijd zeer levendig. In de zitting van heden werd de beraadslaging over het rapport der commissie, nopens de geloofsbrieven, voortgezet. Omtrent eene vrij belangrijke verkiezings questie hebben de ministers 82 stemmen en de progressisten, met de gematigde oppositen vereenigd, 54 stemmen bekomen. De heeren *Mon*, *Pidal* en *Seyas Lozano* stemden met de oppositie, *Martinez de la Rosa*, *Benavides* en anderen, met het ministerie.

— Verscheidene dagbladen, en onder anderen de *Heraldo*, werden heden in beslag genomen.

Frankrijk. — *Parijs 17 junij.* Heden werd de zitting der wetgevende vergadering geheel toegewijd aan de discussien over het wets-ontwerp op de spaarbanken. De beraadslagingen geschiedden zeer kalm en werden door geen enkel incident verstoord.

— Men verzekert, dat de fabriekanten van beetwortelsuiker andermaal voornemens zijn, gezamenlijk een stap bij *Lodewijk Napoleon* te doen, tegen de door de wetgevende vergadering aangenomen suikerwet. De fabriekanten uit de departementen Pas-de-Calais, Aisne, Somme en Oise en van het noordelijk departement, zullen zich dingsdag binnen deze hoofdstad vereenigen, om aan *Lodewijk Napoleon* eene audientie te verzoeken, waarin zij hem, den volgens hen, treurigen toestand willen uiteenzetten, in welken deze belangrijke tak van nationale nijverheid verkeert.

— Tot nu toe beloopt het getal teekenaars van petitien tot herziening der constitutie 800,000. De voorstanders der herziening voorspellen, dat dit getal tot 2 millioen zal aangroeijen; anderen zeggen dat het niet tot de helft daarvan zal komen.

— Men spreekt van een voorstel des heeren *Labeulie*, ten doel hebbende, het beletten van de prorogatie der wetgevende vergadering, en tevens strekkende om de vertegenwoordigers in de gelegenheid te stellen, de zittingen der algemeene raden bij te wonen, waarvan zij leden zijn.

— In het fabriekwezen begint men [illegible] het ontvangen van eenige orders en het tot stand komen van eenige verkoopen, meerdere levendigheid te bespeuren. Er bevindt zich thans binnen deze hoofdstad een aanzienlijk getal vreemdelingen, vooral Engelschen en Russen, die door belangrijke inkoopen veel werk verschaffen. Ook uit Spanje zijn orders ontvangen op bijouterien en mode-artikelen.

— Zondag zal de heer *Poitevin* zijne poging herhalen om eene luchtreis te ondernemen, met eene ballon, onder welke een rijtuig met twee paarden bevestigd is. In het rijtuig zullen twee heeren en dames plaats nemen.

— De aartsbisschop van Parijs heeft een uitmuntend en welsprekend mandement uitgevaardigd, ter bevestiging en ontwikkeling van het Parijser concilie tegen de dwaalleeringen, welke omtrent regtvaardigheid en liefdadigheid heerschen. Het eerste gedeelte van dit merkwaardig stuk toont aan, dat de maatschappij niet kan bestaan dan door te gehoorzamen aan de beginselen van regtvaardigheid en liefdadigheid, en dat de eigendom behoort tot de menschelijke vrijheid. Het tweede gedeelte is voornamelijk gewijd aan de wederlegging der beide stellingen van de socialisten, volgens welke de persoonlijke eigendom moet opgeheven en aan den Staat toegekend, en de bezittingen van alle menschen onderling, op eene gelijke wijze, moeten verdeeld worden.

— Tijdingen uit Algerie doen den tegenstand der Kabylen als geëindigd beschouwen. Na het gevecht van 1 junij heeft *Bou-Baghela* nergens eene wijkplaats kunnen vinden en is naar de Beni Abbes gevlugt. *El had Mustapha* heeft naar het zuiden de wijk genomen.

Parijs 18 junij. De zitting der wetgevende vergadering is zeer onstuimig geweest. In beraadslaging was het wets-ontwerp waarbij aan den prefect van het departement der Rhône de betrekking van prefect van policie voor de stad Lyon, de omliggende gemeenten en eenige gemeenten der naburige departementen werd opgedragen. Na allerhevigste discussien is het eerste artikel van het ontwerp aangenomen.

Verder heeft in deze zitting nog plaats gehad, de tweede beraadslaging over het ontwerp betrekkelijk de spaarkassen, en is het ontwerp, bepalende het tractement voor de gewonde republikeinsche garde in 1848, aangenomen.

De heer *de Vatimesnil* heeft ten slotte voorlezing gedaan van het rapport over het ontwerp der gemeente-wet. Dit rapport, gesteld in een legitimistischen zin, had bij de commissie reeds grooten tegenstand ontmoet.

— Men verzekert, dat de heer *Carlier* zijn ontslag heeft gevraagd als prefect van policie, doch dat het door den minister van binnenlandsche zaken is geweigerd geworden.

Beursberigt. — De 5 pct. 92,50 fr.; de 3 pct. 55,50.

Belgie. — *Brussel 17 junij.* Heden morgen is de koning, vergezeld van de prinsen, de prinses en gevolg naar Engeland vertrokken.

Zeetijdingen.

VLISSINGEN den 20 *junij*. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen: *Henriette*, I. Röhrs, van Buenos-Ayres, en *Union*, S. J. Jern, van Rio-Grande, beide met huiden; *l'Esperance*, Degouet, van Bayonne, met terpentijn; *Helena*, Calofano, van Messina, met fruit; *Messinger*, Rolling, van Alexandria, met tarwe; *Geertruida*, Hazewinkel, van Bordeaux, met wijn; *Boussole*, Kievers, van Rio-Janeiro, *Bell*, Sloop, van Sint-Domingo, beide met koffij, *Marie Emilie*, Klok, en *Quintin Metsys*, Michaelsen, beide van de Havannah, beide met suiker; *Nuovo Corrière*, G. Zanetti, van Galatz, met . . . . . ; *Hercules*, Schubbe, en *Neptunes*, Sommer, beide van Memel; *Gezina Jantina*, J. B. de Jonge, van Koningsbergen, en *Neptunes*, Struck, van Riga, alle vier met hout; *Johanna*, H. H. Meinders, en *Alberdina*, Lodewijk, beide van Riga; *Lituania*, J. Riekeles, van Memel, en *Johanna*, Lange, van Koningsbergen, alle vier met hout; *Friends*, Ismay, en *Actif*, Hedsey, beide van Londen, met zaad; *Immacolato*, Lauro, van Gallipoli, met olie; *Alphonse*, C. Fallais, van Rio-Grande, met huiden; *Ocean*, Deuchars, van Rio-Janeiro, met koffij. Op order *Daniel*, H. v. d. Have, van de Havannah, met suiker.

VEERE 18 *junij*. Is binnengekomen de kof *Adolf Eduard*, kapitein J. Johansen, van Hull, met twist, en de brik *Tenterden*, kapitein J. Walton, van Seaham, met kolen, beide naar Middelburg.

GRAANMARKT. — *Middelburg 19 Junij.*

De hoogere genoteerde prijzen op andere markten, bevorderd bij kleinen aanvoer, bleven heden op onze graanbeurs niet zonder gevolg. Om in hare behoefte te voorzien moest de consumptie voor de tarwe in 't algemeen 30 à 50 cts. per mud meer betalen dan de vorige week. Rogge was almede weinig ter markt en had willige koopers tot ruim vorigen prijs. Garst, niet veel aangebragt, was ruim prijshoudend. Walchersche witteboonen zijn 25 cts. per mud hooger gekocht en dito bruineboonen waren ferm prijshoudend; dito paardeboonen hield men te hoog, en de erwten die aangeboden werden bleven zonder handel. In boekweit en koolzaad is niets omgegaan. De prijs der oliën is onveranderd.

MIDDELPRIJZEN der OBJECTEN van MARKT binnen de Stad MIDDELBURG, op den 19 Junij 1851.

	per Ned. Mudde		per Ned. Mudde
Tarwe	*f.* 7 , 50	Boekweit	*f.* 6 , —
Rogge	„ 5 , 75	Witteboonen	„ 7 , 50
(tot regeling der Broodzetting)		Groene Erwten	„ 7 , 30
		Aardappelen	„ — , —
Gerst	„ 4 , 85		per Ned. Pond
Haver	„ — , —	Versche Boter	„ *f.* — , 58

Zetting van het BROOD, *voor het tijdvak loopende van den 23 tot den 29 Junij 1851.*

(per Nederlandsch Pond)

Fijn Tarwebrood	[illegible]	Roggebrood	11 cts.
Grof Tarwebrood	[illegible]	Meelchbrood	[illegible]

Ingezonden Stukken.

Mannen-Zangvereeniging.

Immer strebe zum Ganzen! und kannst du selber kein Ganzes werden, als dienendes Glied schliesst an ein Ganzes dich an.

SCHILLER.

Nadat er reeds sedert eenigen tijd onder de liefhebbers van den zang sprake was van een plan eener op te rigten Mannen-Zangvereeniging, vernemen wij thans, dat dit plan zijne verwezenlijking nadert, zijnde daartoe den 1 julij e. k. bepaald.

Wij meenen ons de vrijheid te mogen veroorloven, de aandacht van allen, die iets aan den zang doen, daarop te vestigen. Het is bekend, dat de muzijk in het algemeen, en de zang meer bijzonder, een belangrijk deel uitmaken van de volksvermaken, en dat zij zulks in het vervolg nog meer zal zijn is aan geen twijfel onderhevig. Reeds is dit het geval in vele steden van ons vaderland.

Voor hen die zich iets aan de zaak laten gelegen zijn is het niets nieuws, wanneer men hun vertelt, dat er bijna geene stad in Nederland is, die niet een, dikwijls twee, drie, ja vier vereenigingen telt, die allen talrijk zijn, trotsch en niet groot genoegen en nut besocht worden. Men denke aan Rotterdam, 's Hage, Leyden, Haarlem, Amsterdam, Utrecht, Arnhem, Nijmegen enz. En deze vereenigingen, niet tevreden reeds elk op zich zelve een schoon geheel te vormen, verbinden zich nog tot feestopvoeringen, die aan hun werken een grootscher aanzien geven. Zoo stroomen op dit oogenblik uit alle deelen van ons land zangers naar Arnhem, om met de zanggezelschappen van Westelijk-Duitschland, ten getale van meer dan 1000 personen, de schoonste kooren uit te voeren. Vol geestdrift komen zij zamen, vol ijver streven zij naar volmaakte harmonie en broederlijk gezind scheiden zij, reikhalzend naar het oogenblik dat hen weder vereenigen zal.

En wat doet de zangers met steeds nieuw verlangen uitzien naar het uur dat hen weder zamenbrengt?

De mensch, tot welken stand hij behoord, heeft behoefte aan uitspanning niet alleen, hij heeft eenen natuurlijken drang tot vreugde. Deze behoefte, dezen drang moet hij bevredigen. Maar niet ieder slaagt daarin, omdat niet elke bevrediging vrij van schuld is. Dit is intusschen het eigenaardige van den koorzang, dat hij, onschuldig zijnde, eene bevrediging geeft, die geene enkele wroeging nalaat.

Maar de koorzang is meer dan onschuldig; hij is nuttig. Daargelaten dat hij eene aangename verpoozing verschaft, dat hij afhoudt van verkeerde wegen en van uitspattingen, is hij ook een der sterkst werkende middelen tot opwekking, tot alles wat goed en schoon is, dus tot dat wat den mensch tot mensch maakt. Alleen wat de borst doet zwellen; wat het hart opbeurt en verheft, is het onderwerp zijner zangen. Eer en deugd, burgertrouw en vorstentrouw, geloof en liefde, leven en dood, de natuur en haren en onzen Schepper. » Met onbeklemde borst'', in volle toonen en heerlijke akkoorden, geeft zich zijn beter gevoel lucht, en zelfs beter, tevredener, gelukkiger gevoelt hij zich bij elken welgeslaagden koorzang.

Dat wij niet overdrijven weten zij die *echte* mannenkooren kennen; dat weten ook vele onzer stadgenooten, en daarom twijfelen wij niet of van de aangebodene gelegenheid zal een ruim gebruik gemaakt worden. Maar is de zaak aanlokkelijk op zich zelve, zij wordt het nog meer door de omstandigheden.

Middelburg telt een aantal liefhebbers van den koorzang; getuigen de verschillende kleine gezelschappen die er bestaan, bestaan hebben of zich wenschen te vormen. De bestaande beoefenen den zang min of meer gelukkig, met min of meer vrucht, maar het ware ontbreekt er aan. Al wat slechts eenigzins grootsch, uitgebreid is, ligt buiten hunnen werkkring, en de eigenlijke schoonheden der toonkunst, op dat gebied, blijven hun onbekend.

Overtuigd van in den geest van velen te handelen, hebben de heeren *Ceulen* en *Labrant* besloten om gemeenschappelijk, en voor eigen rekening, aan alle ware liefhebbers eene gelegenheid aan te bieden om zich tot een geheel te vereenigen. Onder de leiding van zulke meesters moet de zaak slagen, zoo Middelburg althans niet verre achterstaat bij steden van vijf à tienduizend zielen in Holland en elders, bij dorpen zelfs, die vaak een talrijk gezelschap hebben. Maar dit moet men dan ook zeggen, in die plaatsen werkt alles mede. Daar staat de voornaamste niet zelden naast den eenvoudigsten burger en werkman, en hij schaamt zich even weinig hier een loflied op de natuur en haren goeden Schepper te zingen, als hij zulks in 's Heeren tempel doet. Hij zingt zelfs met vrijer borst mede, omdat minder krijschende geluiden zijn dankgevoel tot God helpen verheffen.

Op zulk eene onverdeelde medewerking rekenen dan ook de oprigters, tot wier lof het mij vergund is te zeggen, dat zij het elk een zoo gemakkelijk mogelijk hebben willen maken, om toe te treden tot hunne vereeniging.

Want wat zijn hunne voorwaarden?

1. Dat de medewerker een liefhebber van den zang zij: dat hij dus *zinge* om te *zingen*.

2. Dat hij eene *dragelijke* stem hebbe.

3. Dat hij een fatsoenlijk mensch zij: *fatsoenlijk* — gelijkluidend met *zedelijk*, *braaf*.

4. En opdat de uitgave niemand afschrikke, bepalen zij, dat de bijdrage voor de onvermijdelijke onkosten voor lokaal, vuur en licht, per persoon zal bedragen de som van 12½ cent per week, te betalen bij het halve jaar.

Voor 12½ cent kan men dus elke week, drie uren lang, onder de leiding van mannen, zoo als de heeren *Ceulen* en *Labrant*, zangoefening houden en in het koor medezingen. Van hunnen kant hapert het dus niet, en indien zij de medewerking niet vonden die zij noodig hebben, de schuld zou niet aan hen liggen. Vooral zegge niemand, dat is mijne zaak niet, daar behoor ik niet bij. Elk, wien een dragelijk stemgeluid gegeven is, die lust gevoelt en zich zelven een fatsoenlijk man noemen mag, die kan mede doen.

Hij denke niet dat hij geen zanger is, omdat hij geen VRUGT is; ons motto is voor hen die zoo denken: het is in 't kleine, gelijk in 't groote waar, wat de aangehaalde schrijver zegt. Weinigen mag het al gegeven zijn, om, op zich zelven staande, iets groots, een *geheel* te zijn, zoo als hij het noemt, maar niemand is er, die niet, door zich aan anderen aan te sluiten, iets groots, een geheel kan helpen vormen, en dit is in 't maatschappelijke *pligt*, en in 't aangename en nuttige *wijs*.

Dat dus de bestaande gezelschappen; hunne directeuren aan het hoofd, zich tot gemelde heeren wenden; zij behoeven hunnen kleinen kring niet op te geven. Integendeel zullen deze er door aan degelijkheid winnen.

Dat vooral de onderwijzers, in wier belang het zoo bijzonder ligt, dat zij met het theoretische en practische van den zang bekend worden, niet aarzelen toe te treden. Nog is de zang niet onder hunne verpligte leervakken opgenomen, maar een half jaar later is hij zulks welligt wel. Ware het dus zelfs niet, dat de zaak als zaak hen aanspoorde, hun welbegrepen belang mag hen tot drijfveer strekken.

Eindelijk verzoeken wij alle bevorderaars der toonkunst, dat zij, zoo als zij reeds zoo dikwijls hebben gedaan, hunnen invloed gebruiken waar zij kunnen; *mogelijke* grootere opvoeringen zouden veel aan krachten degelijkheid winnen, indien Middelburg een goed zangpersoneel had.

Middelburg 18 junij 1851. EEN LIEFHEBBER.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.